

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број:118-0-Рев-07-000 537
Бања Лука, 30.01.2009. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Петра Бајића, као предсједника вијећа, Драгослава Лукића, и Сенада Тице, као чланова вијећа, у правној ствари тужиоца М. В. сина М. из К. В., кога заступа пуномоћник мр. Г. Б. Адвокат из Б. Л., Ул..., против тужене РС – МУП Б. Л., коју заступа Правобранилаштво РС – Сједиште замјеника Б. Л., а Правобраниоца мр. Стефана Тодоровића заступа његов помоћник Невенка Улетиловић, ради заштите права из радног односа, одлучујући о ревизији тужиоца против пресуде Округног суда у Бањој Луци број 011-0-Ж-06-000 144 од 14.3.2007. године, у сједници вијећа одржаној 30.01.2009. године, донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Бањој Луци број РС-2025/03 од 7.12.2005. године одбијен је тужилац М. В. син М. (у даљем тексту: тужилац) с тужбеним захтјевом да се пониште рјешења тужене РС-МУП Б. Л. (у даљем тексту: тужена) број 05/2-126-180 од 15. априла 2003. године и од 30. маја 2003. године којима је утврђен престанак његовог радног односа, као незаконита, да се тужена обавезе да га врати у радни однос на послове полицајца или друге послове који одговарају његовој стручној спреми и радним способностима, да му исплати изгубљену плату од 20. новембра 2002. године до враћања у радни однос и друга примања која проистичу по основу његовог рада код тужене, а која се односе на топли оброк, регрес и зимницу за исти период, што све укупно износи 19.845,16 КМ (12.425,70 КМ-изгубљене плате, 3.233,51 КМ-камата закључно са 31. октобром 2005. године, 2.786,00 КМ-топли оброк, 752,00 КМ-камата на топли оброк закључно са 31. октобром 2005. године, 506,00 КМ-регрес и 141,95 КМ-камата на регрес закључно са 31. октобром 2005. године), те да исплати надлежном Јавном Фонду ПИО дужне доприносе за наведени период, све са законском затезном каматом од 1. новембра 2005. године до исплате, као и са захтјевом за накнаду парничних трошкова. Тужилац је обавезан да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 1.237,50 КМ у року од 15 дана под пријетњом извршења.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Бањој Луци број 011-0-Ж-06-000 144 од 14.3.2007. године жалба тужиоца је одбијена и првостепена пресуда потврђена.

Тужилац је изјавио ревизију против другостепене пресуде због повреде одредаба парничног поступка и погршне примјене материјалног права, с приједлогом да се нижестепене пресуде преиначе тако што би било удовољено његовом тужбеном захтјеву, или да се укину и предмет врати на понован поступак.

Одговор на ревизију није поднесен.

Тужбом се тражи заштита права из радног односа, на начин ближе описан у изреци првостепене пресуде.

Тужилац је, према утврђеном чињеничном стању, био запослен код тужене на радном мјесту полицајца у ПС 1 ЦЈБ Б. Л. Рјешењем Основног суда у Котор Варошу број Ки-8/01 од 25.9.2001. године одлучено је да ће се против њега провести истрага због основане сумње да је као учесник у саобраћају дана 27. маја 1999. године починио из нехата кривично дјело угрожавања јавног саобраћаја из члана 400. став 3. у вези са ставом 2. и 1. Кривичног законика Републике Српске, којом приликом је његов сапутник Р. М. задобио смртоносне повреде од којих је истог дана умро, а други сапутник М. М. – тешке тјелесне повреде, док је на возу којим је управљао тужилац, настала тотална штета. Одлуком Комесара ИПТФ-а од 14. новембра 2002. године тужиоцу није одобрена сертификација за рад у МУП, због вођења кривичног поступка. На ову одлуку тужилац је уложио ревизију, али га је Комесар ИПТФ-а обавијестио актом од 16. децембра 2002. године да одлука којом му се не додјељује сертификација остаје непромјењена, те да се и он налази на коначном попису ИПТФ-а у групи нецртификованих радника. Рјешењем тужене – ЦЈБ Б. Л. број 10-05/1-125-162/02-18 од 28.2.2003. године тужилац је привремено удаљен из „МУП РС, са даном 21.11.2002. године до окончања кривичног поступка“. Комесар ЕУПМ је актом од 17. марта 2003. године број 1000-ПХОМ-111/03 обавијестио МУП РС да сви полицајци којима није одобрена сертификација за обављање полицијских дужности морају бити отпуштени из службе. Оспореним рјешењем тужене број 05/2-126-180 од 15. априла 2003. године одлучено је да тужиоцу „престаје радни однос, јер му није одобрен сертификат за рад у Министарству унутрашњих послова... са даном коначности рјешења о престанку радног односа“, те је стављено ван снаге рјешење о удаљењу број 10-05/1-125-162/02-18 од 28.2.2003. године. Рјешење је донесено позивом на члан 14. став 2. Закона о измјенама и допунама Закона о унутрашњим пословима („Службени гласник РС“ број 18/99). Другим оспореним рјешењем туженог број 05/2-126-180 од 30. маја 2003. године одбијен је тужиочев приговор као неоснован и потврђено рјешење о престанку радног односа број 05/2-126-180 од 5.4.2003. године. Наредбом Основног јавног тужилаштва Котор Варош број КТ-30/01 од

29.1.2004. године, против тужиоца је обустављена истрага да је починио напријед назначено кривично дјело.

У пресуди првостепеног суда указано је поред осталог и на одредбе Оквирног споразума о реструктурирања, реформи и демократизацији полиције Републике Српске (у даљем тексту: Споразум), којем су приступили Република Српска и Мисија Уједињених Нација у Босни и Херцеговини (скраћено: УНМИ БиХ) имајући у виду „Принципе реструктурисања полиције Републике Српске“ од септембра 1997. године. Споразумом се унапређује имплементација Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини (скраћено: ГФАП) а посебно Анекс 4. (Устав Босне и Херцеговине), Анекс 6. (Људска права), Анекс 7. (Избјеглице и расељена лица) и Анекс 11. према којем су међународне полицијске снаге овлашћене да савјетују државне власти у Босни и Херцеговини о организацији дјелотворних цивилних служби за спровођење закона. Тачком 2. Споразума, Република Српска се је обавезала да ће измијенити било које законодавство или пропис у Републици Српској, који се тиче цивилног спровођења закона а који није у складу са ГФАП-ом, Уставом Босне и Херцеговине или одредбама Споразума. У сврху овог Споразума, Комесар ИПТФ-а у консултацији са Министром унутрашњих послова Републике Српске ће донијети коначну одлуку о томе да ли нека особа користи или не користи полицијска овлашћења (члан 4-б. Споразума). Споразумом се потврђује да ће сертификацију обављати ИПТФ и да ће та сертификација бити услов за ново или стално запослење полицијских службеника у Републици Српској (тачка 16.). Напријед поменути акт Комесара ИПТФ-а од 17. марта 2003. године обавијештен је Министар унутрашњих послова Републике Српске да је процес сертификације завршен, да су одлуке коначне и обавезујуће, да ЕУПМ неће вршити ревизију одлука „донесених од стране УНМИБХ/ИПТФ-а“, нити ће започети нове активности у вези сертификације. Према том акту, ЕУПМ се је обавезао да ће сарађивати само са полицијцима који су сертификовани након успјешно завршеног процеса сертификације, док полицајци који нису сертификовани „морају бити отпуштени од стране управе МУП-а РС“. Даље се наводи да ће ЕУПМ пажљиво надгледати да полицајци, којима није одобрена сертификација, као и они који нису сертификовани, буду отпуштени из активне полицијске службе, те да ли органи за спровођење закона имплементирају ове одлуке, тако што ће осигурати да нико од полицајаца који нису успјешно задовољили процес сертификације не буде запослен у полицији. Из садржаја овога произлази да околност што је касније, у току 2004. године, против тужиоца обустављен истражни поступак, нема утицаја на чињеницу да му није одобрена сертификација за рад у МУП РС.

Позивом на одредбу члана 14. Закона о измјенама и допунама Закона о унутрашњим пословима („Службени гласник РС“ број 18/99) којим је поред осталог измјењен члан 76. став 2. Закона о унутрашњим пословима („Службени гласник РС“ број 21/68) првостепени суд је одбио тужиоца с тужбеним захтјевом за заштиту права из радног односа, за враћање у радни однос као и за накнаду штете.

Чињенична утврђења и правна схватања првостепеног суда прихватио је и другостепени суд.

Становишта нижестепених судова су правилна.

Ревизија није основана.

Поменута одредба члана 76. став 2. Закона о унутрашњим пословима („Службени гласник РС“ број 21/68), измјењена чланом 14. Закона о измјенама и допунама Закона о унутрашњим пословима („Службени гласник РС“ број 18/99) која је била на снази у вријеме доношења оспорених аката тужене, гласи: „Раднику коме је у складу са одредбама овог закона одузет сертификат за рад, престаје радни однос у МУП-у“. Са радником коме је одузет сертификат, изједначен је радник којем није одобрена сертификација за рад, као што је то случај с тужиоцем. Околност да је против њега накнадно (у току 2004. године) обустављен поступак истраге (који је био и разлог што није сертификован), без утицаја је на одлуку о престанку радног односа, јер је прије тога, према поменутом акту Комесара ЕУПМ од 17. марта 2003. године број 1000-ПХОМ-111/03 поступак сертификације био довршен. Пошто тужиоцу није на незаконит начин престао радни однос, не припада му правона враћање на рад, као на накнаду штете у виду накнаде плате и осталих примања, јер за такав захтјев нису били испуњени услови из члана 154. Закона о облигационим односима („Службени лист СФРЈ“ број 29/78, 39/85, 45/89. и 57/89 и „Службени гласник РС“ број 17/93, 3/96, 39/03. и 74/04).

У вези осталих ревизионих навода потребно је указати на слиједеће.

1. С обзиром на међународне обавезе које је преузела РС и о којима је напријед било ријечи, нижестепени судови нису, ни по оцјени овог суда, били надлежни ни овлашћени да врше контролу законитости аката ИПТФ-а о одузимању, односно ускраћивању сертификације припадника Министарства унутрашњих послова Републике Српске. Из тих разлога не може се сматрати да су, одбијањем тужбеног захтјева, тужиоцу ускраћена права на дјелотворан правни лијек и на приступ суду, односно права из члана 6. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода и члана II тачка 3. (е.) Устава Босне и Херцеговине.

2. Одредбе о сертификацији, односно ускраћивању сертификата за рад полицајаца, као специјални прописи међународног карактера, имају јачу правну снагу у односу на одредбе Закона о кривичном поступку Републике Српске о правним посљедицама везаним за кривични поступак, на које се је позвао ревидент.

3. Оспорени акти тужене донесени су 15. априла 2003. године и 30. маја 2003. године у вријеме кад је истражни поступак против тужиоца још био у току.

Истрага против њега обустављена је касније, 29. јануара 2004. године. Због тога акт о обустављању истраге није могао утицати на правну ваљаност оспорених аката, која се процјењује према околностима у вријеме њиховог доношења.

4. Ако је тужиоцу и издато увјерење о томе да ли се против њега води кривични поступак „кришењем чл. 20. ЗКП“, како се наводи у ревизији, ове околности, с обзиром на све што је напријед речено, не утичу на правилност и законитост побијане пресуде.

5. Исто важи и за ревизионе наводе да су „у истој полицијској станици постојали полицајци под истрагом који су добили циертификацију и полицајци под истрагом који нису добили циертификацију, зависно који основни суд је давао податке“.

Из изложеног произилази да побијана пресуда нема недостатака на које указује ревидент, односно на које овај суд пази по службеној дужности.

Сходно томе, ревизија тужиоца је одбијена као неоснована на основу члана 248. у вези са чланом 241. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 58/03, 85/03, 74/05. и 63/07).

Предсједник вијећа
Петар Бајић